

INVOLVEMENT OF SOME BIOETHICAL PRINCIPLES IN THE AUTOCHTHONOUS MEDICAL SYSTEM DURING A PANDEMIC

Rubanovici Ludmila, Rusnac Daniela

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. In times of crisis, the principles of bioethics must become that „golden middle” or „regulatory consciousness” that balances the duty of patient-centered care with public health duties. **Objective of the study.** Highlighting the importance of bioethical principles in the autochthonous medical system in pandemic conditions. **Material and Methods.** Articles, magazines, specialized books from national and international sources were studied. As research methods, it was used: generalization, structuring, abstraction of concepts, induction, deduction, analysis and synthesis. **Results.** The principle of respect for human dignity ensures for each person an individual and absolute value in any situation. The respect of the principle of fairness and justice is an essential and objective necessary condition of the fundamental rights of the patient, but also of the medical worker placed in the situation to sacrifice for the good of others. In the context in which the doctors do not benefit from minimum standards of protection, they have to choose between the principle of beneficence and that of nonmaleficence. The principle of the civil responsibility links individual freedom and the public interest in the fight against the pandemic, when not all citizens are aware of **Conclusion.** Bioethical principles are indispensable in assessing emergencies and making moral decisions. The respect for human dignity, the duty to do good and not to harm, and respect for the criterion of equity must become imperatives of the autochthonous medical system.

Keywords: Bioethics, principles, medical system, pandemic.

IMPLICAREA UNOR PRINCIPII BIOETICE ÎN SISTEMULUI MEDICAL AUTOHTON PE TIMP DE PANDEMIE

Rubanovici Ludmila, Rusnac Daniela

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. În condiții de criză, principiile bioeticii medicale trebuie să devină acel „mijloc de aur” sau „conștiință reglementară” care să echilibreze datoria de îngrijire centrată pe pacient cu îndatoririle axate pe sănătatea publică. **Scopul lucrării.** Evidențierea importanței principiilor bioetice în sistemul medical autohton în condiții de pandemie. **Material și Metode.** Au fost studiate articole, reviste, cărți de specialitate autohtone, dar și internaționale. Ca metode de cercetare au fost utilizate: generalizarea, structurarea și abstractizarea conceptelor, inducția, deducția, analiza și sinteza. **Rezultate.** Principiul respectării demnității umane asigură fiecărei persoane valoare individuală și absolută în orice situație. În respectarea drepturilor fundamentale ale pacientului și medicului, principiul echității și dreptății este o condiție esențială și obiectiv necesară. Lucrătorul medical deseori nu beneficiază de standarde minime de protecție, fiind nevoit să aleagă între principiul binefacerii sau cel al non-dăunării. Principiul responsabilității civile face legătura între libertatea individuală și interesul public în luptă cu pandemia, atunci când nu se conștientizează pericolul major la care sunt expuși cetățenii. **Concluzii.** Principiile bioeticii sunt indispensabile în evaluarea situațiilor de urgență și luarea deciziilor morale. Respectul demnității umane, datoria de a face bine și de a nu dauna și respectarea criteriului echității trebuie să devină imperative ale sistemului medical autohton.

Cuvinte-cheie: bioetică, principii, sistem medical, pandemie.